

ЗАТВЕРДЖУЮ
Фізична особа підприємець
 Л.В. Лапіна
30.09.2026 р.

ТИПОВА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Методика
навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти:
комунікативний підхід, оцінювання та цифрові інструменти»

Розробник(и): ФОП Лапіна Людмила Вікторівна ЄДРПОУ 1862844944

Рецензент(и): Фізична особа підприємець Л.В. Лапіна

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність типової програми - Іншомовна освіта в Новій українській школі орієнтована на Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: результати навчання описані рівнями володіння мовою і видами мовленнєвої діяльності, а не переліком граматичних тем. Модельні програми з іноземних мов для 5-9 класів, нові вимоги до оцінювання та доступ учнів до цифрових мовних сервісів і штучного інтелекту потребують від учителя оновленої методики. Програма зосереджена на комунікативному навчанні, формуванні всіх видів мовленнєвої діяльності, оцінюванні за рівнями і доцільному використанні цифрових інструментів.

Цільова група: Учителі англійської, німецької, французької та інших іноземних мов закладів загальної середньої освіти, учителі іноземної мови початкових класів, учителі старшої школи, які готують учнів до державної підсумкової атестації.

Професійний стандарт: «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024)

Напрями підвищення кваліфікації (відповідно до Порядку, затвердженого постановою КМУ від 21.08.2019 № 800):

- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій)
- розвиток мовленнєвої, цифрової, комунікаційної та емоційно-етичної компетентності педагогічних працівників

Обсяг (тривалість): Загальний обсяг підвищення кваліфікації за цією програмою в межах одного освітнього циклу становить від 2 до 30 годин (0,06-1 кредит ЄКТС) та визначається індивідуально залежно від кількості обраних слухачем освітніх компонентів (тем). Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. У кожному випадку у сертифікаті зазначається фактично пройдений обсяг годин та тематика навчання.

Особливості реалізації програми - Програма реалізується дистанційно. Кожна тема розкриває методику конкретного виду мовленнєвої діяльності або етапу навчання: вимоги модельної програми і рівні володіння мовою, методичні прийоми, зразки завдань і критеріїв оцінювання, самостійна робота та підсумкове завдання. Програма має модульну структуру: модулі відповідають напрямам підвищення кваліфікації, кожна тема модуля є логічно завершеним освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно. Підсумковий обсяг в

межах одного освітнього циклу формується накопиченням обраних тем. За результатами кожного освітнього циклу видається окремий документ про підвищення кваліфікації із зазначенням фактично пройдених годин та тематики навчання.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна

Вид підвищення кваліфікації: курси (навчання за програмами підвищення кваліфікації)

Мета підвищення кваліфікації – Удосконалення предметно-методичної та іншомовної комунікативної компетентностей учителів іноземних мов: методика комунікативного навчання, формування аудіювання, читання, говоріння і письма, оцінювання за рівнями володіння мовою, використання цифрових інструментів і штучного інтелекту в навчанні мови.

Завдання підвищення кваліфікації:

- проаналізувати вимоги стандарту і модельних програм з іноземних мов та рівні володіння мовою за Загальноєвропейськими рекомендаціями
- опанувати комунікативні й діяльнісні методики навчання аудіювання, читання, говоріння і письма
- освоїти методику навчання граматики й лексики у комунікативному контексті, роботу з автентичними матеріалами
- опанувати критерії оцінювання за рівнями, формувальне оцінювання та підготовку до державної підсумкової атестації
- застосовувати цифрові мовні сервіси, платформи для практики мовлення та засоби штучного інтелекту доцільно й безпечно
- освоїти диференціацію навчання іноземної мови в класах з різним рівнем підготовки учнів

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- предметно-методична компетентність (A2)
- мовно-комунікативна та іншомовна компетентність (A1)
- оцінювально-аналітична компетентність (Г1)
- інформаційно-цифрова компетентність (A3)
- культурна компетентність та міжкультурна взаємодія
- здатність до навчання впродовж життя (Д1)

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Учителі зможуть навчати іноземних мов за комунікативним підходом і вимогами стандарту, формувати всі види мовленнєвої діяльності учнів, оцінювати за рівнями володіння мовою, готувати учнів до атестації та доцільно використовувати цифрові мовні інструменти і штучний інтелект.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації – Оцінювання здійснюється на основі виконання рекомендованих практичних та самостійних завдань, участі в проєктній діяльності, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації – Сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог законодавства.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

План складається з тем модуля «Іноземні мови» за видами мовленнєвої діяльності та етапами навчання. Тема є окремим освітнім компонентом обсягом від 2 до 30 годин; учитель обирає теми за своєю мовою і класами, проходити всі теми не обов'язково.

№	Модуль (напрямок)	Кількість тем	Лекції, год (на тему)	Самостійна робота, год (на тему, мін.-макс.)	Усього, год (на тему, мін.-макс.)
1	Іноземні мови	27	1	1-29	2-30

№	Модуль (напрямок)	Кількість тем	Лекції, год (на тему)	Самостійна робота, год (на тему, мін.-макс.)	Усього, год (на тему, мін.-макс.)
	Разом тем у програмі	27			

Перелік тем за модулями

Модуль 1. Іноземні мови (27 тем)

- Заговорити німецькою у 9 класі НУШ: комунікативні техніки для класу
- Іноземні мови у 9 класі НУШ: інтерактив та ефективне мовне середовище
- Сучасні уроки іноземної в 9 класах НУШ: як навчити учнів презентувати своє майбутнє впевнено і цікаво
- «Mein Leben in der Zukunft» - Мое життя в майбутньому. Німецька мова НУШ 9 клас.
- Англійська, яка захоплює: візуалізація та інтерактив для творчого прориву учнів.
- Код креативності: як через інструменти НУШ розкрити потенціал учня та учениці на уроках англійської мови
- Цифрові ресурси та інтерактив: іноземна мова, яка захоплює учнів.
- Сучасний урок іноземної мови у 8 класі НУШ: мотивація, дія та рефлексія
- Від небажання до зацікавлення: психологія мотивації на уроках іноземних мов.
- Як мотивувати невмотивованих учнів
- Від ідеї до презентації: сучасні формати учнівських проєктів на уроках іноземної мови у 8 класах НУШ
- Проектна діяльність на уроках німецької: ідеї для 8 класу.
- Інтерактивні технології в викладанні іноземних мов: як створити динамічне навчальне середовище.
- Сучасні методи викладання німецької мови: інтерактивні підходи.
- Від граматики до комунікації. Розвиток когнітивних навичок при вивченні іноземних мов
- Навчання граматики англійської мови в 1-7 класах на засадах когнітивно-комунікативного підходу. Теорія та практика.
- Використання мнемотехнік на уроках німецької мови в 7 класі НУШ: від теорії до практики
- Навички планування та реалізації інновацій у навчальних програмах іноземної мови.
- Гейміфікація на уроках німецької мови: інноваційні підходи, результативність та досвід вчителів.
- Розвиток діалогічного мовлення учнів на уроках англійської мови з використанням сучасних стратегій і тактик мовленнєвої поведінки
- Використання мультимедійних технологій для розвитку критичного мислення на уроках іноземної мови
- Підвищення рівня володіння мовою: Англійська мова у 5 класі НУШ.
- Розвиваємо білінгвізм: Вивчення англійської мови у 5 класі НУШ.
- Ефективні інструменти та можливості під час проведення дистанційного уроку англійської мови
- Можливості платформи Classtime на уроках іноземної мови
- Особливості вивчення Іспанської мови у 5 класі НУШ.
- Розвиток проєктно-перекладацької компетентності учнів на уроках іноземної мови.

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Іноземні мови

Мета модуля: Розвиток професійної впевненості вчителів іноземних мов у створенні іншомовного простору.

Завдання модуля:

- Вивчення методів активізації говоріння та аудіювання
- Розробка завдань на основі автентичних джерел
- Використання ІІІ для персоналізації навчання мови
- Методика підготовки до міжнародних іспитів

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність
7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Айві А. Цілеспрямоване інтерв'ювання і консультування: сприяння розвитку клієнта. Пер. з англ. Київ.: Сфера, 1998. 342 с.
2. Академічна доброчесність у середній школі: методичні рекомендації. URL: <https://tinyurl.com/chesnist>
3. Бех І. Д. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. №8-9. С. 9-14.
4. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г.Васильців, Я.Д.Кочмарик, В.І.Блонська, Р.Л.Лупак. Київ: Знання, 2013. 207 с.
5. Біла книга. Діяльнісний підхід у школі./ Р. Паркер, Б.С. Томсен. The LEGO Foundation, 2019. 75 с. URL: <https://cutt.ly/H1FE8Wy>
6. Богомольний Б.Р., Кононенко В.В. Медицина екстремальних ситуацій: навч. посіб. Одеса: Одеський держ. мед. ун-т, 2001. 412 с. URL: <https://bit.ly/3BypwoI>
7. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. № 3. 2008. С. 23-30.
8. Даниленко Л.І. Світочі української науки: життя та наукова діяльність: метод. посібник /Л.І. Даниленко, І.Ю. Гогайзель, Л.І. Гнед та ін. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2018. 104 с.
9. Данило Косенко. Як створити шкільний простір, що мотивуватиме учнів навчатися. URL: <https://bit.ly/3kM3eY4>
10. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. URL: <https://bit.ly/3ifCKgF>
11. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
12. Деякі питання організації та проведення супервізії : наказ МОН від 18.10.2019 №1313. URL: <https://bit.ly/3Vm9jeg>
13. Для творчості дитини вірші, пісні, картини. Метод. посіб. / авт.-уклад.: Т.О.Піроженко, А. С. Шевчук. Київ : Вид. Дім «Слово», 2017. 128 с.
14. Дубицкий А.Е., Семенов И.А., Чепкий Л.П. Медицина катастроф. Київ: Здоров'я, 1993. 462 с.
15. Книш І. В. Кліпове мислення як норма та прояв геніальності. Нові виміри духовності на початку XXI століття : матеріали VI Міжнародної on-line конференції (24-25 травня 2018 року, Сумський державний університет) / за ред. проф. І. П. Мозгового. Суми : ФОП Цьома С. П., 2018. С. 48-49.
16. Кочан І.М. Лінгвістичний аналіз тексту/ навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 423 с.

17. Линьов К. Концепція розвитку закладу освіти: з чого починати (част. 1). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=WMLcW77tyM>.
18. Маршалл Розенберг. Ненасильницьке спілкування. Мова життя. Ранок. 2020. 263 с.
19. Овчаренко О.П., Лазар А.П., Матюшко Р.П. Основи радіаційної медицини: навч. посібник. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2002. 208 с.
20. Петрушкевич О. Ненасильницьке спілкування у школі – міф чи реальність? URL: <https://bit.ly/3EWB2eB>
21. Петрушкевич О. Ненасильницьке спілкування у школі – це міф чи реальність? URL: <https://bit.ly/3EWB2eB>
22. Регулююча дія ціннісних орієнтацій у житті дитини: моногр. [Т.О. Піроженко, І.І. Карабаєва, О.Ю. Хартман, Л.І. Соловійова, О.І. Федорчук, Л.Д. Токарева]; за ред. Т.О. Піроженко. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 222 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/722164/>.
23. Робінсон К. Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту. / переклад з англ. Г. Лелів. Львів : Літопис, 2016. 258 с.
24. Робінсон К., Ароніка Л. Школа майбутнього. Львів : Літопис, 2016. 258 с.
25. Самопізнання і самовдосконалення в схемах, формулах, таблицях: навчально-методичний посібник / за загальною редакцією Е. А. Піньковської, Т. В. Черкашиної. Укладач А. В. Аносова. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., 2018. 152 с.
26. Скидан М.А., Євдін О.М. , Могильниченко В.М., Горіцький О.В., Жихарев О.П., Крикун О.М. Дії населення в умовах надзвичайних, несприятливих побутових та нестандартних ситуацій: практичний посібник / за заг. редак. М.А. Скидана. Київ: Атіка, 2007. 92 с.
27. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія. Київ : НІСД, 2011. 336 с.
28. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія. Київ : НІСД, 2011. 336 с. URL: <https://bit.ly/3uQpsxT>
29. Типові освітні програми. URL: <https://bit.ly/3EW5dlM>
30. Філоненко С. Концепція особистості жінки в українській жіночій прозі 90-х років ХХ ст. К.: Ніжин: Аспект, 2006. 158 с.
31. Шаблони для створення презентацій. URL: <http://teach-inf.at.ua/load/prafika/49>
32. Шість цеглинок методичний посібник / упор. О. Рома – The LEGO Foundation, 2018. 35с. URL: <https://cutt.ly/b0zhk4l>
33. Штомпка П. Доверие в эпоху глобализации. Социальная политика и социология. 2006. № 4. С. 8-15.
34. Щербак О.І., Софій Н.З., Бович Б.Ю. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, Лілея-НВ, 2014. 136 с.
35. Capt V. L'enseignement du français et le défi du numérique. URL: <http://surl.li/earop>
36. Díaz-Corrado, J. La pédagogie différenciée dans le cadre de l'enseignement/ apprentissage du Français Langue Étrangère (Fle). URL: <http://surl.li/dymtd>
37. Ehsan Taebi. Reflection in a Spontaneous World. URL: <http://surl.li/eakxc>
38. Profil européen pour la formation des enseignants de langue étrangère : un cadre de référence (Le Guide). URL: <http://surl.li/ealao>
39. Rubin, S., & Schechter, N. (1997). Exploring the social construction of bereavement : Perceptions of adjustment and recovery in bereaved men. American Journal of Orthopsychiatry, 67, 279-289.
40. Smit R. Formative Beurteilung im kompetenz- und standardorientierten Unterricht. URL: <http://surl.li/eakye>

Додаткова література:

1. Даниленко Л.І. Пізнавальні завдання до розділу «Людина»: навч. методичний посібник / Л.І. Даниленко. Черкаси: Редакційно-

видавничий відділ Черкаського ОІПОПП, 2013. 68 с.

2. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
3. Дитяча та юнацька психотерапія. Теорія і практика в сучасних наукових дослідженнях / За заг. ред. Г. Католик. Колективна монографія. Львів : Астролябія, 2012. 312 с.
4. Компетентнісний підхід: ідеї для реалізації на уроках. URL: <https://bit.ly/3iujpsL>
5. Кремень В. Г. Світ знання : людина, наука, освіта. Київ : Знання України, 2016. 87 с.
6. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в школах у 2022/2023 навчальному році / М-во освіти і науки України. Київ, 2022. URL: <https://bit.ly/3VVlO0D>
7. Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти : наказ МОНУ від 13.07.2021 №813. URL: <http://surl.li/dyrzc>
8. Освітня програма навчального закладу. URL: <https://bit.ly/3ckLjDp>
9. Повстин О. В. Інтеграція знань як один з дидактичних принципів сучасної освіти. URL: http://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/files/povstyn_10.pdf
10. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
11. Семиліт М. В. Проектування майбутнього особистості. Черкаси, ЧОІПОПП, 2001. 88 с.
12. Lesen, Schreiben, Hören, Spielen, Sprechen: Deutsch lernen im Internet. URL: <http://surl.li/eakxx>